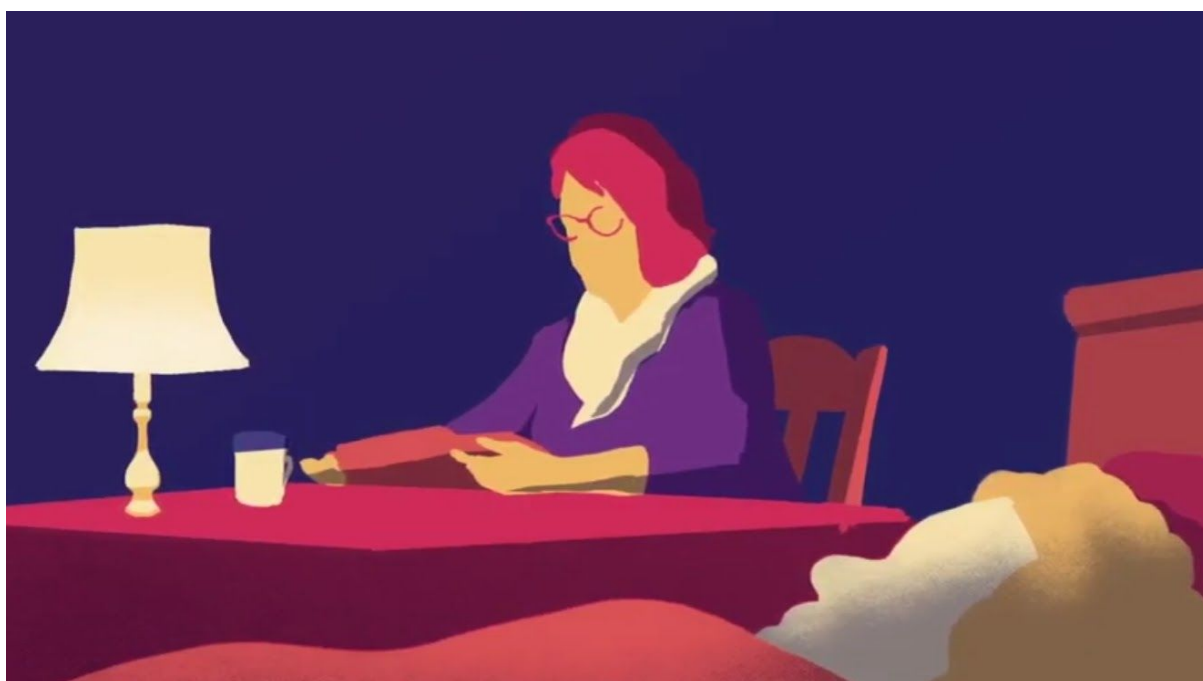

Jaarverslag 2019

Vrijwilligers Palliatieve
Terminale Zorg

Noordwest-Friesland

Inhoudsopgave

Van de voorzitter	3
Activiteiten binnen VPTZ NW Friesland in 2019	4
Vrijwilligerswerkgroepen	10
Jaarverslag vrijwilligersraad	11
Ervaringen van een vrijwilligster	12
Overzicht inzetten thuis en in de hospice	13
Financieel jaarverslag	14

Van de voorzitter

De doelstelling van onze Stichting VPTZ Noordwest-Friesland is het ondersteunen van mantelzorgers van mensen die in hun laatste levensfase thuis of in de hospice sterven.

Onze vrijwilligers doen dit met veel betrokkenheid, vaak simpelweg door er te zijn. Een luisterend oor, een wakend oog en een helpende hand kunnen van groot belang zijn.

Het afgelopen jaar hebben wij geprobeerd naast ons bovengenoemd werk aandacht en tijd te besteden aan de bekendheid van onze organisatie in hele regio. Wij willen graag zichtbaar zijn voor iedereen in Noordwest-Friesland die met sterven te maken krijgt.

Als we onze dienstverlening willen volhouden, zullen we moeten blijven streven naar een goede kwaliteit van de organisatie als geheel en de vrijwilligers in het bijzonder. Met name een redelijk aantal nachtvrijwilligers is nodig om aan de hulpvragen te kunnen voldoen. Dit zal ook in 2020 en volgende jaren van belang blijven.

Onze vrijwilligersraad heeft zich in de loop van 2019 ontwikkeld tot een functioneel overlegorgaan, waarmee het plezierig samenwerken was. Het is mooi om te zien dat een kritische blik uit een andere hoek waardevol kan zijn. Wij hebben er vertrouwen in dat de raad onze vrijwilligers goed vertegenwoordigt en het belang van de hospicebewoners en andere hulpvragenden goed in de gaten houdt.

Onze coördinatoren Geke en Marloes hebben alle ontwikkelingen rondom de inzetten goed gevolgd en zijn daarmee een prima schakel tussen het bestuur en de vrijwilligers.

Ik wil dan ook eenieder die in 2019 een bijdrage geleverd heeft aan ons mooie werk, heel hartelijk bedanken en uitnodigen dit voort te zetten in 2020.

Aukelien van der Meulen
voorzitter VPTZ Noordwest-Friesland

Activiteiten binnen VPTZ Noordwest Friesland in 2019

In 2019 waren er een kleine 100 Vrijwilligers actief voor VPTZ NW-Friesland, 28 thuis, 61 in de hospice en 8 op Terschelling. Er was een doorloop van 5 vrijwilligers met als reden persoonlijke omstandigheden

Voor Vrijwilligers zijn diverse activiteiten georganiseerd die gericht zijn op kwaliteitsontwikkeling, verbinding bij VPTZ NW-Friesland en ontspanning. Deelname aan het werkoverleg is ongeveer 1/3 door hospice vrijwilligers, 2/3 door thuisvrijwilligers. Terschelling heeft een eigen werkoverleg en hierbij zijn alle deelnemers veelal aanwezig.

Themabijeenkomsten:

10 januari Naar aanleiding van een vraag van vrijwilligers heeft Niels Schotsman een dialezing gehouden over zijn Pelgrimstocht die hij samen met Marloes van Gent heeft gemaakt in 2017 langs 88 tempels, op het Japanse eiland Shikoku. Een lezing die verhaalde over het maken van een lange wandeling, de natuur, de Japanse cultuur en het Shingon Boeddhisme.

2 april Er was een lezing van Marinus van den Berg, met belangstelling van zo'n 60 vrijwilligers. In 'meegaan tot het einde, hoelang duurt het nog' zijn vrijwilligers op een verhalende wijze geschoold in doorvragen en luisteren naar naasten van terminaal zieke cliënten en bewoners.

7 mei: Er was een klinische les Dorst of Doodsangst door Rianne Lodder, student verpleegkunde. Het doel van deze scholing is vrijwilligers ontvankelijker maken voor spirituele signalen van bewoners, o.a. met de 'observatie cirkel' van Anne Goossensen.

6 november: 'Een voltooid leven, een boeklezing van Annerieke de Vries over een doorleefd afscheid'.

Doortje, een alleenstaande 78-jarige dame, hoort dat ze ongeneeslijk ziek is.

De schrik slaat haar om het hart, want er zijn nogal wat onverwerkte gebeurtenissen die zij onder ogen moet zien. Ze besluit de strijd aan te gaan om tijd te rekken.

In 'Een voltooid leven' heeft zij aandacht voor mantelzorg, het verschuiven van rollen binnen een gezin, het verliezen van zelfstandigheid en een terminaal delier.

“Wanneer is iemands leven voltooid en wordt de keuze van de patiënt door omstanders begrepen”, de onderliggende vraag van de roman.

Werkoverleggen:

In 2019 zijn er 4 overleggen gevoerd voor zowel de thuisvrijwilligers als de zorgvrijwilligers.

Er wordt evenals in voorgaande jaren gewerkt met een vaste agenda. De structuur is informerend rondom ontwikkelingen en voortgang van de organisatie. Casuïstiekbespreking is een mogelijkheid binnen het werkoverleg en ontmoeting is een bijkomend doel van het overleg.

Ontspannende activiteiten:

15 april: Dansvoorstelling RAUW, op uitnodiging van Humanitas Leeuwarden.

12 juni: Wandeling langs de Potmarge in Leeuwarden onder de bezielende begeleiding van Niels Schotsman. Voor velen was dit verborgen stukje natuur een verrassing. De zon ging voor ons schijnen en we sloten de dag af met een kopje koffie bij Intratuin

23 september: Jaarlijkse verrassingsfeest. Vanuit Eernewoude is er een vaartocht gemaakt door een prachtig natuurgebied, terwijl we genoten we van een buffet. Het was genieten op en top!

11 december: Decemberontmoeting in Boekwinkel van der Velde. Een ontspannende, informele bijeenkomst waarin het jaar is afgesloten met een korte terugblik en een dankwoord voor iedereen die zich heeft ingezet voor bewoners in de hospice en de terminale cliënten thuis. Eén vrijwilliger heeft een zilveren vlinder ontvangen als dank voor 10 jaar werken als thuisvrijwilliger. Hierna was er onder het genot van een hapje en een drankje, gelegenheid een bon ter waarde van 50 euro te besteden als eindejaar attentie. Zeer tevreden ging iedereen naar huis.

Scholing voor de vrijwilligers

- **Jaarlijkse herhaling in maart/april/mei:** Til en transferscholing door Marije Sijtsma
- **27 en 28 maart:** Training complementaire zorg van VPTZ Nederland voor Hospice en thuis vrijwilligers

- **April/mei:** Introductie cursus voor nieuwe vrijwilligers
- **Gehele jaar:** 3 intervisiegroepen lopen voor thuis- en hospicevrijwilligers

Daarnaast is er voor elke hospicevrijwilliger een verplichte BHV-training. Deze wordt verzorgd door leidinggevende Ate Engwerda, en een technisch medewerker van de Kwadrant Groep.

Deelname vrijwilligers aan scholingsactiviteiten van de VPTZ-academie

- Drie vrijwilligers hebben deelgenomen aan de training ‘Afstemming op de ander’ (gericht op communicatieve vaardigheden, afstemmen en aansluiten van de vrijwilliger in relatie tot de zorg in de laatste levensfase).
- Eén vrijwilliger heeft deelgenomen aan de training ‘Dichtbij jezelf, dichtbij de ander’ (gericht op het bepalen van passende ruimte en grenzen in afstand en nabijheid bij een cliënt of bewoner en jezelf)
- 22 vrijwilligers hebben deelgenomen aan de training ‘Complementaire Zorg’.
(gericht op het kunnen ondersteunen in ontspanning en meer comfort, d.m.v. muziek, geur en hand- of voetmassage techniek)

Tot slot zijn er zes nieuwe vrijwilligers opgeleid in samenwerking met een mentor, een ervaren vrijwilliger. De Introductietraining van VPTZ-Nederland is gegeven door de coördinatoren.

Tevens zijn er binnen de vrijwilligers drie intervisiegroepen actief. Deze manier van deskundigheidsbevordering helpt de vrijwilliger door middel van vragen zo goed mogelijk inzicht te krijgen op zijn of haar probleem. Tevens helpt deze methode bij het vinden van een passende oplossing door casuïstiek. Reflectie op het handelen en werken draagt bij tot ontwikkeling van kwaliteit.

Externe contacten:

Coördinatoren nemen 2 x per jaar deel aan intervisie samen met de Friese coördinatoren. Er is tweemaal een bezoek gebracht aan de regiobijeenkomst van VPTZ-Nederland in Drachten. Informatievoorziening t.a.v. landelijke ontwikkeling, belang van de positie van vrijwilligers in de terminale zorg, kwaliteitsontwikkeling, rondom financiering van VWS en inzake de fusie van Hospicezorg Nederland en VPTZ.

We zijn partner in het Palliatief Netwerk Noordwest Friesland, en de coördinator neemt actief deel in de ontwikkeling rondom PR.

Diverse vrijwilligersplatformen worden bezocht binnen de gemeente Leeuwarden, Waadhoeke en Harlingen. Er is een actieve rol van de coördinator met aandacht voor samenwerking, aandacht voor scholing en ontwikkelingsbehoefte zowel intern als extern.

Contact met thuiszorgorganisaties valt onder de corebusiness, en is een vast onderdeel van een inzet thuis. Dit vindt zowel telefonisch plaats tijdens inzet, als door contact binnen de platformen en het Palliatief Netwerk.

Voorlichting en PR wordt veelal gegeven samen met - of door ervaren enthousiaste vrijwilligers. Zij geven voorlichting vanuit ervaring en betrokkenheid, bijvoorbeeld aan de opleiding MBO-verzorging en diverse clubs. Ook sluiten zij aan bij sociale bijeenkomsten in de wijk of bij groepen met een bepaalde geloofsachtergrond. Tevens is de leidinggevende van de hospice hierbij betrokken, waardoor elke bijeenkomst een voorlichting is van zowel vrijwillige palliatieve terminale zorg thuis als hospicezorg. Daarnaast verzorgen wij met vrijwilligers PR door deelname aan beurzen en markten die gaan over zorg en welzijn of vrijwilligerswerk.

Scholingsactiviteiten van de coördinatie:

In 2019 hebben de coördinatoren de volgende scholingen gevolgd :

praktische scholing complementaire zorg verzorgd door VPTZ-Nederland, een bezoek aan het hospicecongres in Ede en het congres samen van betekenis van VPTZ Nederland. Tevens is een coördinator naar het Congres Complementaire zorg geweest en heeft de nascholing “Effe bijtanken” van de VPTZ academie gevolgd.

Vrijwilligerswerkgroepen

Binnen VPTZ NW-Friesland zijn zes vrijwilligerswerkgroepen actief:

Nazorg werkgroep:

Deze groep bestaat uit 4 vrijwilligers en een coördinator. De vrijwilligers leggen ongeveer 3 maanden na overlijden telefonisch contact met de contactpersoon/nabestaande. Doel hiervan is om te horen hoe het met iemand gaat (evt. kan doorverwezen worden naar rouwverwerking van Humanitas). Er wordt teruggekeken op de beleving ten tijde van de opname in de hospice en naar zaken die eventueel verbeterd kunnen worden in zorg en welzijn.

Rondleid werkgroep:

Deze groep van 4 vrijwilligers geven aan toekomstige bewoners en/of naasten informatie over de opname en het verblijf in de hospice. Tevens vindt een korte rondleiding plaats.

Bibliotheek werkgroep:

Deze éénmans groep houdt de actualiteit van gepaste literatuur en documentatie bij in de bibliotheek in de hospice. Deze is toegankelijk voor vrijwilligers.

Themawerkgroep thuisvrijwilligers en hospicevrijwilligers:

De werkgroep bestaand uit 2 vrijwilligers inventariseren wensen rondom scholing en helpen bij het plannen en organiseren van themabijeenkomsten.

Werkgroep herdenking:

Deze werkgroep bestaand uit diverse disciplines en 1 vrijwilliger. Zij organiseren de jaarlijkse ‘Herdenking’ van de bewoners in november.

Werkgroep laatste zorg:

Deze werkgroep is tot stand gekomen en bestaat uit vrijwilligers die ingeschakeld kunnen worden, zowel overdag als 's nachts, voor het geven van laatste zorg aan een overleden bewoner, als er in de hospice geen medewerker aanwezig is die de laatste zorg kan geven of kan ondersteunen. De laatste zorg wordt gegeven door ervaren vrijwilligers en onder supervisie van een verpleegkundige.

Jaarverslag over 2019 van de Vrijwilligersraad

In 2018 is de vrijwilligersraad opgericht onder voorspraak van het bestuur van de VPTZ Noord-West Friesland en de coördinatoren.

In 2019 hebben we 6 maal vergaderd. De “normale” frequentie is 4 maal per jaar.

Onderwerpen waar wij ons in verdiept hebben zijn:

- Foldermateriaal
- Werving vrijwilligers voor de nacht
- Rookruimte
- Op- en afritten voor appartementen 2, 3, 4 en 5
- Mentorschap
- Klachtenprocedure
- Locatie Specialistisch Team

Op al deze punten hebben wij suggesties aangeleverd aan coördinatoren en het bestuur.

Over het Mentorschap en de Klachtenprocedure hebben wij initiatieven van het bestuur ontvangen en deze aangevuld met onze gedachten en opmerkingen.

Doordat het ons ter ore kwam dat er onrust was over hetgeen met het Specialistisch Team zou gebeuren aangaande vestiging en inzet, hebben wij het bestuur aangeraden om de organisatie in te lichten.

Het bestuur heeft onze opmerkingen/aanbevelingen aangaande alle onderwerpen verwerkt.

Onze suggesties ten aanzien van de Rookruimte en de Op- en afritten zijn om verschillende redenen niet overgenomen. Financiële redenen en/of het feit dat er uitvoerbare alternatieven waren zijn de redenen daartoe.

Dankzij de vrijwilligers hebben wij een zinvolle bijdrage kunnen leveren aan onze organisatie. Ons doel blijft om onszelf overbodig te maken.

Lex van Stekelenburg
Voorzitter Vrijwilligersraad.

Mijn ervaringen als vrijwilligster in ons hospice

Rond 2004 was ik intensief betrokken bij de ziekte en het overlijden van mijn lieve buurvrouw.

Ondanks de verdrietige situatie, heb ik die periode als bijzonder ervaren omdat ik werkelijk iets voor haar en haar gezin kon betekenen.

Kort daarna las ik over het "Marcelis Goverts gasthuis" en heb mij aangemeld als vrijwilligster.

Ik vond het bijzonder, intensief, mooi en leerzaam in veel opzichten.

Helaas moest ik na een paar jaar stoppen vanwege ziekte van mijn jongste kind die daardoor veel begeleiding nodig had. Ik kon vervullen van mijn diensten niet meer garanderen.

Ook hadden mijn ouders meer en meer mijn hulp en ondersteuning nodig.

Inmiddels zijn ze beide overleden.

Nu er weer ruimte voor mijzelf was, wilde ik graag terug naar het hospice als vrijwilligster.

Sinds juli 2019 ben ik weer terug en het voelt inmiddels weer vertrouwd als vanouds.

Wanneer ik naar het hospice ga, voelt het alsof ik van buiten een binnenwereld in ga.

Alles in alle rust, geen haast en alles in het hier en nu in het contact met de bewoner.

Steeds de uitdaging om de bewoner de aandacht en zorg te geven die hij /zij nodig heeft, graag wil en vaak nog meer.

Maar ook om goed te kijken, te luisteren, maar vooral te horen.

Altijd de balans zoeken tussen wat ik kan geven en wat de bewoner wil ontvangen.

Ik voel mij bijzonder wanneer een bewoner mij zijn gedachten of zorgen kan toevertrouwen.

Iedere keer hoop ik van harte dat wij er samen aan bij kunnen dragen de bewoner in zijn laatste, kwetsbare, levensfase al het goede te kunnen bieden.

Wanneer ik na afloop van mijn dienst mijn buitenwereld weer in stap, vraag ik mij af of ik de goede dingen heb gedaan, of dat anders had moeten doen, heb ik dingen om over na te denken, heb ik soms wat verdriet, voel ik mij voldaan en ben altijd weer verwonderd.

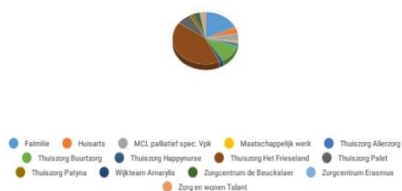
Ook al is het soms pittig om als vrijwilligster in het hospice te werken: ik ben nog steeds blij dat ik terug ben gekomen!

Wilma

Overzicht inzetten thuis en in de hospice

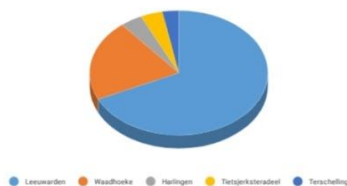
1	A	B	C	D	E	F	G	H	I	J	K
2	maand 2019	aantal aanvrag	aantal inzette	ochtend inz	ochtend ure	middag inz	middag ure	avond inz	avond ure	nacht inz	nacht ure
3	januari	17	12	22	88	17	68	21	84	50	400
4	februari	5	4	0	0	10	40	27	108	10	80
5	maart	2	1	0	0	3	12	0	0	10	80
6	april	10	6	0	0	3	12	13	52	3	24
7	mei	15	9	13	52	19	76	0	0	10	80
8	juni	8	6	0	0	0	0	1	4	9	72
9	juli	7	5	0	4	7	28	9	36	21	168
10	aug	8	6	4	16	22	88	1	4	8	64
11	sept	6	6	4	16	3	12	0	0	9	72
12	okto	10	6	6	20	3	12	1	4	20	160
13	nov	4	3	0	0	1	4	0	0	5	40
14	dec	8	5	0	0	1	4	0	0	24	192
15	Totaal	100	69	49	196	89	356	73	292	179	1432
16											
17											
18	Aanvragers										
19	Familie	18									
20	Huisarts	4									
21	MCL palliatief spec. Vpk	5									
22	Maatschappelijk werk	1									
23	Thuiszorg Allertzorg	2									
24	Thuiszorg Buurtzorg	11									
25	Thuiszorg Happy nurse	2									
26	Thuiszorg Het Friesland	42									
27	Thuiszorg Palet	7									
28	Thuiszorg Patyna	2									
29	Wijkteam Amarylis	1									
30	Zorgcentrum de Beuckelae	2									
31	Zorgcentrum Erasmus	1									
32	Zorg en wonen Talant	2									
33											

Aanvragers VPTZ Ondersteuning 2019

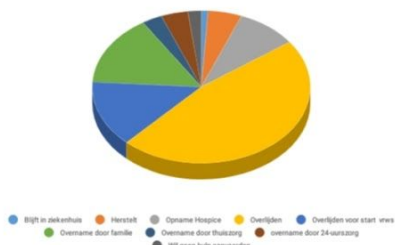

33	A	B	C	D	E	F	G	H	I	J	K
34	Totaal	100									
35											
36											
37	Gemeente van herkomst										
38	Leeuwarden	68									
39	Waadhoeke	21									
40	Harlingen	4									
41	Tiatsjerksteradeel	4									
42	Terschelling	3									
43											
44	Totaal	100									
45											
46											
47	Reden beëindiging hulpvraag										
48	Blijft in ziekenhuis	1									
49	Herstelt	5									
50	Opname Hospice	9									
51	Overlijden	47									
52	Overlijden voor start vrws	14									
53	Overname door familie	15									
54	Overname door thuiszorg	3									
55	overname door 24-uurszorg	4									
56	Wil geen hulp aanvaarden	2									
57											
58											
59		100									
60											
61											

Gemeente van herkomst

Reden beëindiging hulp

Financieel Jaarverslag 2019

Stichting VPTZ Noordwest Friesland

Exploitatierkening 2019

Baten	2019	2018
Subsidie	0	280.408
Giften		
Rente	10	35
Totaal	10	280.443

Lasten	2019	2018
Salarissen coördinatoren	75.180	72.379
Wervingskosten coördinatoren		
Overige kosten coördinatoren	610	1.032
Bestuurskosten	1.778	1.986
Reiskosten vrijwilligers	12.966	14.818
Deskundigheidsbevordering vrijwilligers	3.234	4.749
Organisatiekosten	12.554	13.195
Publiciteitskosten	2.686	1.149
Huur	2.593	2.628
Kantoor- en overige kosten	3.296	3.086
Dotatie bestemmingsreserve huisvesting		
Subtotaal	114.897	115.022
(negatief) voordelig saldo	(114.887)	165.421
Totaal	10	280.443

Balans per 31 december

Activa	2019	2018	Passiva	2019	2018
<i>Vaste activa</i>			<i>Eigen Vermogen</i>		
			Algemene reserve	620.911	735.798
			Bestemmingsreserve huisvesting	178.137	178.137
<i>Vlottende activa</i>			<i>Kortlopende schulden</i>		
Liquide middelen:			Crediteuren	6.800	8.394
Lopende rekening Rabobank	1.895	3.246			
Spaarrekening Rabobank	800.306	918.296			
ING rekening	123	20			
Debiteuren	3.524	767			
Totaal	805.848	922.329	Totaal	805.848	922.329

